

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm
Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei
mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda,
tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones
humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacmenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

§. 4. Quot modis peccetur in quintum decalogi præceptum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

voluntarium in causa; quando quis aliquid facit, unde periculum est ne sequatur mors alterius; tunc enim nisi sufficientem ad periculum illud evitandum diligentiam adhibeat, homicidium, quod inde licet casu & præter illius intentionem sequitur, censesbitur voluntarium in sua causa g. nobilis aliquis venatur, & ictu sclopeti existimans impetrare feram occidit hominem; tunc enim si sufficientem non adhibuit diligentiam, ut occasionem illam præcaveret, censesbitur ei voluntaria eritq; proinde illius homicidii reus. Est autem sufficiens illa diligentia pensanda juxta majus vel minus periculum quo d imminet; si enim v.g. locus illius venationis erat juxta viam publicam, per quam multi transire solebant, major haud dubie ad vitandum homicidii periculum adhiberi debebat diligentia, quam si fuisset desertus.

Idem quoq; dici debet juxta S. Doctoris mentem de illo, qui omittit aliquid facere ad quod tenebatur, ex qua omissione sequitur præter ejus intentionem mors alterius: tunc enim pro ratione majoris vel minoris negligenter, aut ignorantia, qua illius omissionis causa fuit, majoris vel minoris peccati reus censesbitur: e. g. si ex aliqua medici ignorantia vel negligentia mors infirmi sequatur, reus erit peccati gravioris aut levioris, prout major vel minor fuerit illa ejus ignorantia aut negligentia, quod judicis viri prudentis perpendendum est.

§. IV.

Quot modis peccetur in quintum Decalogi preceptum.

PECCANT in primis, qui in justum vindictæ appetitum deliberate concipiunt: qui se motu aliquo ira, ultra rationis aurum charitatis limites abripi sinunt: qui verba contumeliosa & convitiis plena in alios proferunt: qui sibi ipsis ex desperatione mortem optant, aut inferre conantur: qui se temere & sine ulla rationabili causa pericolo mortis exponunt.

Qui

Qui aliquem sibi non subditum verberant aut percipiunt; aut sibi quidem subditum, sed sine iusta causa; si licet ex iusta causa, tamen cum notabili excessu, unde laus gravis aut mutilatio & etiam mors sequatur.

Item qui sine legitima autoritate alterum mulier vel occidunt; aut cum legitima autoritate, sed sine iusta & sufficienti causa, vel ex prava intentione: qui alium occidunt ob vitia, vel honoris, aut pudicitiae, vel fortunaria defensionem, sed non servato moderamine inculpati telae: qui alium casualiter quidem & praeter intentionem occidunt, sed non adhibita sufficienti diligentia, aut quod ex ignorantia, vel negligentia omittunt aliquid facetea quod tenebantur, ex quo tamen sequitur mors alterius.

Peccant etiam qui alios ad duellum provocant, a provocationem illam acceptant: item qui in duellum alterum consentiunt, aut non impediunt cum possint: qui duello tanquam patrini (ut loquuntur) aut spectatores inter sunt; aut qui consilio, favore, aut quavis alia ratione duello cooperantur.

Peccant etiam contra hoc preceptum, mulieresque pharmacum sumunt, aut aliquod aliud adhibent temendum directe tendens ad impediendam conceptionem foetus, vel ad expulsionem & abortum illius, sive animatus sit, sive non: peccant matres, quae infantes in cede lecto secum ponunt cum periculo illos opprimendi.

Sunt autem hic obiter observanda duæ circumstantiae homicidiij in confessione necessariæ declarandæ. Prima circumstantia est persona occisa, aut mutilata; an v.g. sacra, & Ecclesiastica, vel laica; & si laica est, an sit pater, se mater, aut superior, &c. Secunda circumstantia est loci, a mirum an occiso, vel percussio alterius facta sit in Ecclesia, aut aliquo loco sacro cum sanguinis effusione, unde locus ille pollitus fuerit.